

C103 – WON8

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

15 februari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wim Van Dijck tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de evaluatie van het voorbije Offerfeest	1
Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de sanering door Umicore van de wijk Glasfabriek in Lommel	4

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Wim Van Dijk tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de evaluatie van het voorbije Offerfeest

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het islamitische Offerfeest is bijna een maand voorbij. Het lijkt me dan ook zinvol om een evaluatie van de organisatie te maken, want die organisatie heeft ieder jaar heel wat voeten in de aarde, niet het minst omdat er zoveel overheden bij betrokken zijn. De federale overheid is verantwoordelijk voor het regelgevend kader en het grootste deel van de organisatie, maar ook de gemeenten, de provincies, het gewest en de minister van Inburgering zijn betrokken partij. Daarom ben ik ervan overtuigd dat de minister al voor zichzelf een evaluatie gemaakt heeft.

Ik wil voor alle duidelijkheid zeggen dat mijn fractie een principiële tegenstander blijft van de uitzondering op het verplicht verdoofd slachten van dieren, die voor bepaalde religies wordt gemaakt. Men hoeft helemaal geen Vlaams Belanger te zijn om dat standpunt te delen. Ik ben ervan overtuigd dat de meerderheid van de publieke opinie het met ons eens is en misschien zelfs een meerderheid van de politici. Een wetwijziging behoort tot het federale bevoegdheidsdomein, waar een poging van onder meer senator Vandenhove gestrand is op een bezwaar van de Raad van State. We zouden erover kunnen discussiëren of de wetgever wel rekening moet houden met dit soort door religie ingegeven regels, maar dat zou ons te ver in filosofische richting voeren. Alleszins zijn wij van mening dat wat hier getolereerd wordt, allerm minst strookt met onze eigen normen en waarden en dat het feit dat op onze normering een uitzondering wordt gemaakt, een slecht signaal is en volgens ons ook de inburgering niet ten goede komt. Onze principiële stellingname verhindert ons niet oog te hebben voor de praktische besommingen die de organisatie van het Offerfeest met zich meebrengt, wel integendeel.

Het voorbije Offerfeest was wat speciaal omdat het samenviel met onze eindejaarsfeesten, wat een heel lange tijd niet meer zal gebeuren. Dat heeft aanleiding gegeven tot specifieke problemen, maar er waren ook de jaarlijks terugkerende problemen en discussies, waarover een duidelijke visie vanuit het beleid nodig is.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest maakte de overheid cijfers bekend over de illegale thuisvlachten.

Daaruit bleek dat die, in vergelijking met vorig jaar, gestegen zijn. Dat is merkwaardig omdat er minder deelnemers waren aan het Offerfeest. Door de eindejaarsfeesten waren vele deelnemers van het feest in hun land van herkomst en vierden zij daar. Toch is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het aantal deelnemers gestegen. Beschikt Vlaanderen over cijfers? Wat is de tendens in vergelijking met de vorige jaren?

Heeft de minister weet van gemeenten die oogluikend illegale vlachten toegestaan of zelfs gefaciliteerd hebben, wat in Brussel wel eens gebeurt, bijvoorbeeld door het plaatsen van containers. GAIA heeft in dat verband de gemeente Maasmechelen genoemd, die op haar beurt heftig heeft ontkend.

De discussie die ieder jaar terugkomt, betreft de schaal waarop de rituele vlachten moeten gebeuren. Nogal wat moslims, vooral in Limburg, willen op kleinere schaal vlachten om het familiale aspect te benadrukken. Ik ben ervan overtuigd dat de meeste moslims het liefst thuis zouden vlachten. Omdat het niet kan, willen ze dan op zo'n klein mogelijke schaal vlachten. Enkele experimenten van vorig jaar waren dit jaar onmogelijk, onder meer door de datum. De minister blijkt, volgens de pers, niet erg gewonnen voor een schaalverkleining. Maar in sommige gemeenten zou men dit toch willen doorvoeren. Is het mogelijk om vanuit de diverse overheden klaarheid te scheppen zodat er niet ieder jaar experimenten zijn?

Soms worden er tijdelijke vlachtvloeren ingericht, meestal in loodsen of hangars. Dit jaar waren er een aantal vlachtvloeren ingericht op 'bizarre' plaatsen, zoals in een carwash in Borgerhout en in een school in Beringen. In Borgerhout waren ook de politie en de plaatselijke overheid niet zo gelukkig met dit initiatief. Deelt de minister de mening dat er voor wat betreft de plaats van het inrichten van tijdelijke installaties, toch enige richtlijnen op hun plaats zouden zijn, andere dan de strikt wettelijke? Want een school lijkt me toch niet de plaats om een vlachtvloer in te richten.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest lijkt de politieke weerstand tegen de vlachten toe te nemen. Burgemeester Simonet van Anderlecht suggereert dat alle vlachten best buiten het gewest zouden gebeuren, zoals nu al in de helft van de gevallen gebeurt. Los van eventuele communautaire aspecten, is er ook een praktische kant aan. Veel moslims kopen hun schapen in Vlaams-Brabant, is het dan ook niet praktischer om die op de plaats van aankoop te vlachten? Voor Vlaanderen heeft dit wel verregaande consequenties voor het

aantal slachtingen en de concentratie van slachtingen op bepaalde plaatsen in het Vlaamse Gewest. Wat is het standpunt van de minister?

Op sommige plaatsen heeft de islamitische gemeenschap klachten over de te geringe capaciteit. In Antwerpen is dat al enige jaren zo. Volgens dezelfde gemeenschap zou dat de illegale slachtingen bevorderen. Dat is volgens mij een beetje een perfide redenering en een ietwat gemakkelijke manier om de verantwoordelijkheid voor de illegale thuisslachtingen, die er nog altijd zijn, van zich af te schuiven. Is de minister het eens met die redenering? Of is het net de verantwoordelijkheid van de islamitische gemeenschap om het illegale slachten in eigen rangen tegen te gaan?

Ook dit jaar hanteerden de moslims van Turkse afkomst een andere datum dan de moslims afkomstig uit de Maghreb. Dat is in het verleden nog gebeurd. De vervroeging met een dag door de Maghrebmoslims, werd bovendien zeer laat gecommuniceerd, tot ongenoegen van de minister maar ook van sommige gemeentebesturen. Is het niet aangewezen om, in overleg, lang vooraf één datum te bepalen waarop geen afwijking, om welke reden dan ook, mogelijk is? Eén datum is praktischer en men moet dat afdwingen bij alle gemeenschappen die in Vlaanderen wonen.

Er bestaat een alternatief voor het dierenoffer in de vorm van een geldelijke schenking. Daar wijst vooral GAIA op. Zou de Vlaamse overheid en de minister van Inburgering dat niet kunnen promoten? Want zo wordt tegemoet gekomen aan veel bezwaren van actiegroepen zoals GAIA maar ook aan een meerderheid van de publieke opinie. Is de Vlaamse overheid bereid om dat alternatief met een sensibiliseringscampagne actief te promoten?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb een paar voorafgaande opmerkingen over het Offerfeest. Ik denk dat het Offerfeest over het algemeen goed verloopt. Ik heb persoonlijk geen enkele klacht ontvangen maar daarmee wil ik niet zeggen dat er nergens een probleem is geweest.

Wat me plezier doet, is dat ook de moslimgemeenschap in Vlaanderen beseft dat het vieren van een Offerfeest maar kan in de mate dat men rekening houdt met de bestaande wetgeving: op het vlak van openbare veiligheid, hygiëne, dierenwelzijn enzovoort. Ik denk dat het Offerfeest in Vlaanderen goed is aangepakt en dat het een schoolvoorbeeld is van hoe de verschillende bestuursniveaus goed samenwerken. Er is de federale minister van Volksgezondheid Demotte, verantwoordelijk voor het dierenwelzijn en de wetgeving over het Offerfeest. Aan de andere kant zijn er de lokale besturen op wier grondgebied het Offerfeest wordt georganiseerd.

Wij vormen een brug tussen die twee bestuursniveaus en we proberen vooral de federale wetgeving in verstaanbare taal om te zetten en zo toepasbaar mogelijk te maken voor de doelgroep. Omgekeerd geven we de bekommernissen die leven bij de lokale besturen door aan de hogere overheid en de moslimgemeenschap. Ik denk dat we daarin een model zijn voor de twee andere gewesten.

Ik beschik niet over cijfers van illegale slachtingen, mede omdat het optreden tegen illegale slachtingen niet binnen mijn bevoegdheid valt maar binnen de federale bevoegdheid van Justitie. Ik kan wel zeggen dat er meer tijdelijke slachtinrichtingen erkend zijn dan vorig jaar op 10 januari 2006, slachtinrichtingen die voldoen aan alle wettelijke voorschriften: een erkende slachter, een dierenarts, politie, mensen van Rendac, hygiënische omstandigheden, voldoende parking. In Vlaanderen steeg het aantal tijdelijke erkende slachtinrichtingen van 55 naar 75. Meer accommodatie is dus het beste middel om illegale slachtingen tegen te gaan. In Wallonië was er een stijging van twaalf naar veertien erkende tijdelijke slachtinrichtingen. In Brussel was er een status quo van vier erkende tijdelijke slachtinrichtingen. De tijdelijke slachtinrichtingen komen bovenop de capaciteit van de reguliere slachthuizen.

Er is meer ton slachtafval afgehaald van de tijdelijk erkende slachtvloeren. In Vlaanderen was er een stijging van 134 naar 186 ton slachtafval. In Wallonië was er een stijging van 73 tot 88 ton. In Brussel was er een daling van 51 ton slachtafval tot 26 ton.

Dat er in het Vlaamse Gewest meer tijdelijke slachtinrichtingen worden erkend die voldoen aan alle wettelijke criteria – het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid, veerartsen, Rendac, politiemensen en erkende slagers zijn er aanwezig – en dat er aanzienlijk meer ton slachtafval is opgehaald, wijst erop dat de duidelijke, praktische handleiding en het overleg tussen en de samenwerking met de verschillende betrokkenen leidt tot een beter verloop van de organisatie van het Offerfeest en tot naleving van de regelgeving. Daar is het ons om te doen. Dankzij de handleiding met betrekking tot het Offerfeest en de inspanningen van de lokale besturen en politiediensten wordt er meer legaal geslacht. We kunnen daaruit afleiden dat het in Vlaanderen duidelijk wordt dat het ritueel thuisslachten niet kan. Het is wettelijk verboden sinds 1988. Geen haar op mijn hoofd – en ze worden schaarser – denkt eraan om daar een millimeter van af te wijken of op toe te geven. Dit kan niet en de wetgeving van 1988 wordt onverkort toegepast en gehandhaafd.

Ik wil trouwens mijn dankbaarheid uiten aan alle medewerkers want het was geen sinecure om dit op 30 en 31 december te organiseren. Er was immers een verschil van datum tussen de Maghrebmoslims en zij die

werken met de wetenschappelijke kalender. Het is maar mogelijk geweest omdat mensen op het lokale vlak gigantische inspanningen hebben geleverd zoals de stads- en gemeentebesturen, politie, medewerkers van technische diensten die de tijdelijke slachtvloeren opbouwen, veeartsen en slaggers, en dat allemaal in een periode waarin veel mensen verlof of recup nemen. Ik ben zelf op bezoek geweest in Lokeren en het verliep er goed. Het past vanuit mijn functie dan ook dat ik die mensen lof toezwaai en hen respect betuig. Het is dankzij hun engagement en goede organisatie dat het Offerfeest steeds beter verloopt en dat de geldende regelgeving wordt toegepast.

Momenteel wordt er een grondige evaluatie gemaakt door de verschillende partners zoals provincies, steden en gemeenten. Ik verwacht het evaluatierapport in april. Op basis van deze evaluatie zal verder overleg worden gepleegd met de andere partners, zoals minister Demotte, die onder andere bevoegd is voor Volksgezondheid. Het is immers belangrijk dat de voorbereiding van het Offerfeest, dat dit jaar in principe op 20 december valt, tijdig start op basis van de bevindingen.

U vroeg of ik weet heb van gemeenten die oogluikend illegale thuislachtingen hebben toegestaan of zelfs gefaciliteerd. In dat verband wordt dan de gemeente Maasmechelen genoemd. Ik weet dat het slachthuis daar open was. Wat er verder is gebeurd, weet ik niet. Ik beschik niet over concrete cijfers van illegale slachtingen omdat dit de bevoegdheid van Justitie is. Het evaluatierapport zal wel duidelijkheid brengen. Containers plaatsen voor het opvangen van slachtafval kan niet. Daarover zijn twee duidelijke vonnissen van rechtbanken. Een kwam van de rechtbank van Brussel en had betrekking op Vilvoorde en stelde dat door het plaatsen van containers een instrument wordt geboden om de wetgeving te ontduiken. Er was ook een vonnis van de rechtbank van Dendermonde dat dit duidelijk heeft gesteld met betrekking tot een gemeente in de buurt. Aan de lokale besturen in Vlaanderen wordt gezegd dat er geen containers mogen worden geplaatst en ik denk ook niet dat dit gebeurt. In het verleden werd wel zo gewerkt in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Of dat nog zo is, weet ik niet.

Dan was er nog een vraag over de schaalgrootte. Mijnheer Van Dijck, u verwees naar Limburg, waar het principe van 'small is beautiful' werd gehanteerd. De slachtnorm is minimum vijftig schapen per dag. Er moet immers een bepaald volume zijn om het georganiseerd te krijgen. Moslims zeggen me soms dat het een familiaal feest is. Ik beaam dat en heb respect voor ieders overtuiging, maar voor de overheid is het belangrijk dat de wettelijkheid, het toezicht, de hygiëne en het dierenwelzijn worden gegarandeerd.

U had ook een vraag over de tijdelijke slachtvloeren en sprak van bizarre plaatsen. Tijdelijk erkende inrichtin-

gen moeten voldoen aan een aantal wettelijke normen inzake dierenwelzijn, volksgezondheid en afvalverwijdering. Er moeten ook genoeg parkeerplaatsen zijn om ervoor te zorgen dat een hele buurt niet ontregeld geraakt door abnormale verkeersdrukke. Om dit te garanderen, is er een vaste procedure uitgewerkt voor de erkenning van een tijdelijke slachtinrichting. De inrichtingen die aan de gestelde voorwaarden voldeden, werden na een positief advies van het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid erkend door minister Demotte van Volksgezondheid, die bevoegd is voor dierenwelzijn. De in uw ogen bizarre plaatsen voldeden dus aan de wettelijke voorschriften.

U had nog een vraag over het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de weerstand en een transfer van schapen naar Vlaanderen. Ik heb daar geen weet van. Voor mij is het prioritair dat het illegaal slachten wordt tegengegaan. Als er wat schapen vanuit Brussel naar Vlaanderen komen en als dit binnen de perken blijft, heb ik daar niet direct een groot probleem mee. De kost stijgt niet evenredig met het aantal extra schapen. De slachtvloer ligt er sowieso. Als het echter om een substantiële hoeveelheid gaat, dan moet er met Brussel worden gepraat. We kunnen uiteraard niet alles opvangen. Ik heb echter geen signalen van Vlaamse randgemeenten gekregen dat ze overspoeld zouden zijn met schapen vanuit Brussel. In de evaluatie zal worden onderzocht in welke mate Brusselaars gebruikmaken van de erkende tijdelijke slachtvloeren in het Vlaamse Gewest.

U wijst op klachten over de geringe capaciteit en vraagt me of het de verantwoordelijkheid van die gemeenschap is om het illegaal slachten tegen te gaan. Laat duidelijk zijn dat het ook haar verantwoordelijkheid is. Wij moeten zorgen voor de faciliteiten, dat het Offerfeest kan plaatsvinden in wettelijk verantwoorde omstandigheden op het vlak van dierenwelzijn, hygiëne, openbare veiligheid en organisatorische overwegingen. Maar elke moslimburger in dit land heeft de plicht om de wetgeving te respecteren. Ritueel thuislachtingen kan niet, de wetgeving van 1988 is daarover duidelijk. Ik maak daarop geen uitzondering op de dag van het Offerfeest. In het begin probeerden ze me nog te overhalen, maar ze hebben dat snel losgelaten. Nu weten ze dat en is het geen punt van discussie of dialoog meer. Ritueel slachten kan niet thuis en moet gebeuren op een wettelijk verantwoorde manier, dus in de slachthuizen of op de tijdelijk erkende slachtvloeren. Wij zorgen dat die beschikbaar zijn.

Eenzijds zijn er Turkse moslims, anderzijds zijn er moslims van Maghreborigine. In het bepalen van de datum kunnen we niet tussenbeide komen. Het gaat hier over de scheiding van kerk en staat. Het zou net zijn alsof we tegen de katholieken zeggen dat Kerstmis altijd op een vaste zondag in december moet zijn in plaats van op 25 december. Dan moeten we daar niet

van alles voor organiseren, mensen vrij geven en zo. Het is eigen aan de religie om die datum vast te stellen.

Turkse moslims werken met een wetenschappelijke kalender, Maghrebmoslims werken met een theologisch comité, dat op basis van de maanstand een beslissing neemt in Saudi-Arabië. Dat heeft ook te maken met de aanwezigheid van Mekka. In een complexe samenleving als de onze kunnen we niet met data beginnen sjoemelen acht dagen voor die organisatie plaatsvindt. Bij ons moet alles supergeorganiseerd zijn, zeker waar zoveel duizenden mensen bij betrokken zijn. De plaatsen die worden ingericht als tijdelijk erkende slachtvloer, hebben voor de rest van het jaar andere functies. Soms gebeuren daar bijvoorbeeld marktactiviteiten, of is dat een parkeerplaats.

In ons land moet dat nu eenmaal goed op voorhand georganiseerd en gepland worden, willen we dat een beetje behoorlijk laten verlopen. Dat heeft gewerkt omdat de lokale besturen dat in goede banen hebben geleid. Hoed af voor de steden en gemeenten die die klus opnieuw hebben geklaard. Het is een moeilijke zaak en dat beseffen de mensen van de Moslimexecutieve. Ook mensen die niet- of andersgelovig zijn, moeten dat respecteren.

In mijn contacten met die mensen en in alle communicatie met de massamedia merk ik altijd op dat het doen van giften ook een manier is om aan de zogenaamde religieuze verplichtingen te voldoen. Op die manier worden er geen organisatorische problemen veroorzaakt.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: In verband met de transfer wil ik zeggen dat het niet gaat over het transport van schapen uit Brussel naar Vlaams-Brabant. De stelling van de heer Simonet was: ze kopen de schapen toch in Vlaams-Brabant, laat ze die beesten daar dan ook slachten. Dat heeft hij in de pers gecommuniceerd. Misschien hebt u het niet gezien, het was ook geen officieel bericht van de burgemeester van Anderlecht, maar het was toch een signaal dat ik wilde onderzoeken.

Mijnheer de minister, u zegt dat, als de wetgeving wordt gevolgd, de tijdelijke slachtvloeren voor u in orde zijn. Een school zou daar toch niet mogen voor dienen, zelfs al is het wettelijk en hygiënisch in orde. De mensen van de Turkse moskeevereniging waren daar zelf niet over te spreken. Ze vonden het geen geschikte slachtvloer, er was onvoldoende water- en stroomvoorziening en het bloed moest worden opgevangen met emmers en kommen en worden overgegoten in containers. Daar kunnen we toch vragen bij stellen.

De thuisvlachtingen zijn een cruciaal punt. Mijnheer de minister, het is jammer dat u geen cijfergegevens hebt. U verwijst naar het federale niveau, maar in Brussel is het precies het gewestelijke niveau dat die cijfers heeft

bekendgemaakt. Staatssecretaris Kir heeft dat gedaan. Ik dacht dat ook het Vlaamse niveau over cijfers zou beschikken. Het is nogal gemakkelijk om te zeggen dat u die niet hebt. Die cijfers in Vlaanderen bijhouden, kan zeker nuttig zijn.

Ik vind het nobel dat u zegt dat thuisvlachten niet kan omdat het buiten de wet is, en dat die wet wordt gehandhaafd. Ik hoor dat graag, maar in de praktijk blijkt dat 85 percent van de klachten wordt geseponeerd en dat slechts 1 percent tot een dagvaarding leidt. Dan vraag ik me af hoe het zit met die handhaving. Daar loopt het toch fout. U kunt politiek fel uit de hoek komen, en dat is al heel wat, maar het moet wel nog gebeuren op het terrein. Het gerecht springt nogal laks om met dit soort zaken. De handhaving komt daardoor op de helling.

Ik hoop dat dit in de toekomst tot het verleden zal behoren als op het federale niveau een politiek compromis wordt gevonden om de uitzonderingen voor bepaalde religies te schrappen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Het is nog niet perfect maar we zijn op de goede weg. Dat is de verdienste van het federale, het Vlaamse en het lokale niveau, maar ook van de moslimgemeenschap zelf die beseft dat er geen andere manier is dan de wettelijke om dat in onze samenleving te organiseren.

Inzake de thuisvlachtingen geven we elk jaar aan de burgemeesters de instructie om op de datum van het Offerfeest geen slachtbonnen af te leveren. Thuis vlachten is wettelijk mogelijk, maar niet op die datum. Het ritueel thuisvlachten is verboden volgens de wet van 1988. We willen de onwettelijkheid van de omwegen, achterpoorten en sluike wegen tegenhouden. Perfectie is niet van deze wereld. Vlaanderen houdt zich aan een duidelijke lijn en we hebben al een heel eind afgelegd van de goede weg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de sanering door Umicore van de wijk Glasfabriek in Lommel

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, begin 2006 kregen de

bewoners van de Lommelse wijk Glasfabriek het bericht dat ze tegen eind volgend jaar hun woningen zouden moeten verlaten. Dat had te maken met het Saneringsactieplan van minister Peeters, dat immers voorschrijft dat alle woningen die op vervuilde industriegronden liggen, moeten verdwijnen.

Het Cadmiumactieplan kwam echter in een stroomversnelling toen vorig jaar uit onderzoeken bleek dat de bewoners van Noord-Limburg vier keer meer kans hadden op longkanker. Op dit moment staan er in de wijk Glasfabriek nog 26 woningen met een 45-tal bewoners. De bewoners zijn gewezen werknemers van Umicore en op dit ogenblik gepensioneerd.

Half januari 2007 kregen de bewoners een nieuw aangekend schrijven. Daarin staat dat alle bewoners van de Glasfabriek tegen 31 januari 2008 een nieuwe woning moeten hebben gevonden, want dat alle woningen zullen verdwijnen. De bewoners zijn zeventigers en ouder, die hun hele leven verbonden zijn geweest met de wijk en velen willen de wijk niet verlaten, meestal om emotionele redenen.

Ondertussen zijn er enkele vergaderingen geweest met de stad Lommel. Voor de bewoners heeft dat weinig uitgezeten. Ook uit die hoek kunnen ze weinig steun verwachten. De burgemeester zegt zelf: "We betreuren de gang van zaken, maar we weten dat er voor heel wat inwoners geen alternatief is en dat de complexe procedure om een sociale woning te bekomen heel lang duurt."

Mijnheer de minister, zijn er afwijkende voorrangsregels mogelijk bij het toewijzen van een sociale woning? Welke middelen staan tot uw beschikking om bij gelijkaardige dwingende sociale problemen tijdig in een sociale huisvesting te voorzien?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: De problematiek betreffende de bewoners van de wijk Glasfabriek is mij zeker niet onbekend. Het is een Limburgs probleem. Het is bovendien een delicate aangelegenheid. Het betreft mensen die sinds jaar en dag in de wijk Glasfabriek wonen en daar werden gehuisvest op kosten van Umicore. Door de vervuiling van de bodem moeten ze, in het belang van de volksgezondheid, na zovele jaren verhuizen.

De sociale huisvesting is nooit bedoeld voor alle vormen van crisisopvang. Dat beeld leeft nochtans vaak bij de publieke opinie. Elk lid van de commissie voor Huisvesting weet dat we daar vaak op worden aangesproken. Anderzijds zijn we bereid om mensen te helpen in de mate dat we dat kunnen. Wettelijk hebben we geen opdracht om crisisopvang te doen.

Ik werd al in het voorjaar van 2006 gevraagd naar de reglementaire mogelijkheden om aan de bewoners van de wijk Glasfabriek bij prioriteit een sociale woning toe te kennen. Ik heb in dat verband verwezen naar de regels die binnen de socialehuisvestingssector moeten worden gerespecteerd en werden vastgelegd in het socialehuurbesluit van de Vlaamse Regering van 20 oktober 2000 tot reglementering van het sociale huurstelsel.

In dat besluit werd vastgelegd onder welke voorwaarden een kandidaat-huurder voorrang krijgt bij de toewijzing van een sociale huurwoning. Een kandidaat-huurder krijgt onder meer prioriteit wanneer hij in het Vlaamse Gewest zijn hoofdverblijfplaats heeft en aan de volgende voorwaarden beantwoordt: het betreft een overeenkomstig artikel 135 van de nieuwe Gemeentewet onbewoonbaar verklaarde woning waarvan de ontruiming noodzakelijk is of een overeenkomstig artikel 15 van de Vlaamse Wooncode onbewoonbaar of ongeschikt verklaarde woning die volgens het advies van de gewestelijke ambtenaar ongeschikt of onbewoonbaar is ten gevolge van ten minste 3 problemen van categorie 3 in verband met stabiliteit en vocht. Bovendien is het noodzakelijk dat de woning wordt ontruimd.

De derde mogelijkheid is dat de woning het voorwerp is van een onteigeningsbesluit. Het recht op voorrang op basis van een onbewoonbaarverklaring op basis van artikel 15 van de Vlaamse Wooncode kan in deze situatie niet worden toegepast omdat er geen gebreken aan de woningen zijn in verband met stabiliteit en vocht. Ook het nemen van een onteigeningsbesluit is in deze zaak niet aan de orde. Wel biedt artikel 135 van de nieuwe Gemeentewet voldoende rechtsbasis om maatregelen te kunnen nemen. Wanneer de vervuiling van de grond de openbare veiligheid of de openbare gezondheid ernstig zou bedreigen, kan de burgemeester op basis van artikel 135 van de nieuwe Gemeentewet beslissen om de woningen onbewoonbaar te verklaren en een bevel tot ontruiming van de betreffende panden uit te vaardigen. In dat geval krijgen de bewoners, voor zover ze voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning, steeds prioriteit. Bij de prioritairen geldt echter ook nog een hiërarchie: mensen die al een sociale woning bewonen maar die moeten verhuizen voor een renovatie, krijgen een hogere prioriteit. Dus de mensen die, na een beslissing van de burgemeester op basis van artikel 135 van de Gemeentewet, in aanmerking zouden kunnen komen voor een sociale woning, moeten wel voldoen aan de criteria die gelden binnen de sector van de sociale huisvesting. Ze mogen een bepaald inkomensniveau niet overstijgen en ze mogen geen ander onroerend goed bezitten.

Als er plots mensen inschuiven in een wachtlijst, moeten natuurlijk andere mensen wachten. Het publiek

voor een sociale woning is vandaag de dag een zogenaamd 'welzijnspubliek'. Tot één generatie geleden waren sociale huurders nog mensen die een inkomen hadden uit arbeid. Vandaag zijn het nagenoeg allemaal mensen die moeten rondkomen met een vervangingsinkomen. Het gaat vaak om alleenstaande moeders met kinderen, gepensioneerden, mensen van allochtone afkomst. Maar het doorsneegezin, dat tot één generatie geleden ook gehuisvest was in een sociale woning, wordt een grote uitzondering. We doen veel inspanningen om het aantal sociale woningen en appartementen op te drijven. Er is nooit zoveel in de sector geïnvesteerd als nu, dat bewijzen de cijfers van de begroting. Dus, als men mensen laat voorgaan, moet men aan andere mensen in Lommel zeggen dat ze moeten wachten.

De socialehuisvestingsmaatschappij kan zelf ook uitzonderingen toestaan om af te wijken van het voornoemde systeem van toewijzen. Dit uitzonderingsregime is specifiek bedoeld om personen, die wegens bijzondere omstandigheden van sociale aard met een acute woonnood worden geconfronteerd, versneld te kunnen huisvesten in een sociale woning. Hierbij moet men er zich wel steeds van bewust zijn dat, door dergelijke snelle toewijzing, andere kandidaten die ook aan de voorwaarden voldoen, benadeeld worden en langer zullen moeten wachten. Afwijken van de toewijzingsregels is daarom slechts in bijzondere situaties verantwoord. De socialehuisvestingsmaatschappij is het best geplaatst om de bijzondere omstandigheden en de eigenheid van de individuele vraag voor een afwijking te beoordelen en af te wegen tegen de woonbehoefte van de andere kandidaten, om desgevallend een afwijking toe te staan op de generieke toewijzingsregels.

De burgemeester heeft me over dat probleem een brief geschreven. Hij deed dat op 5 juli 2006. Ik heb hem de antwoorden gegeven die ik u nu hier geef. Alle lokale actoren hebben een belangrijke rol te vervullen. Umicore, de stad, de SHM en de socialeverhuurkantoren moeten overleggen en een oplossing zoeken. Artikel 135 biedt de burgemeester mogelijkheden, want zo kan de SMH van de regels afwijken. Hij kan besluiten dat de toestand dermate schrijnend is, dat wordt afgeweken van de generieke toewijzingsregels. Als de maatschappij dat zou doen, zal ik dat toestaan. In de praktijk betekent dat natuurlijk wel dat andere mensen langer zullen moeten wachten, want een woning kan maar één keer worden toegewezen.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u zegt dat het kan. In een krant stond immers dat u hebt laten verstaan dat de inwoners van de wijk 'Glasfabriek' bij de SHM's geen voorrang kunnen krijgen. Het verontrust me wel dat de burgemeester op basis van artikel 135 de woningen onbewoonbaar 'kan' verklaren. U zegt 'kan'. Op dit ogenblik wonen er nog

ongeveer 45 mensen. Het zijn mensen die al vele jaren in Lommel wonen. Velen wonen er al ongeveer vijftig jaar. Zij zouden voor een voorrangregeling in aanmerking kunnen komen. Ik vermoed evenwel dat de burgemeester niet van plan is om op artikel 135 een beroep te doen, want dat zou betekenen dat andere mensen langer zullen moeten wachten.

Ik geef een voorbeeld. De lijst van de SHM het Kempisch Tehuis maakt duidelijk dat de eerste honderd of honderdvijftig mensen op de lijst allemaal van vreemde origine zijn. De burgemeester kennende, zal hij de mensen van Glasfariëk naar elders willen laten vertrekken, bijvoorbeeld naar gemeenten waar hun kinderen wonen. Ik denk niet dat hij de woningen onbewoonbaar zal laten verklaren. Het is daarom jammer dat de hogere overheid niet optreedt en dit als een op zichzelf staand geval beschouwt. Minister Peeters zei dat dit niet zal gebeuren. In Overpelt staan er ook woningen op vervuilde gronden. Daar is gesaneerd, maar in Lommel wil men dat niet doen. Het kan echter niet dat de mensen daar de dupe van zijn. Ik vind dat de overheid en Umicore de gronden moeten afgraven, zoals dat in Overpelt is gebeurd.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dit is een complex probleem, en complexe problemen moeten genuanceerd worden aangepakt. De burgemeester behoort niet tot mijn partij. Ik heb de ervaring dat hij zich zeer goed bewust is van deze problematiek en zoekt naar oplossingen. Men mag dat niet zwart-wit voorstellen. Artikel 135 is een mogelijkheid: hij kan de woningen onbewoonbaar verklaren en een bevel tot ontruiming geven. In dat geval kan men uitzonderingen op de toewijzingsregels toestaan.

Als hogere overheid respecteren wij de wet. De wet voorziet in mogelijkheden om in noodsituaties op te treden. Iedereen moet dan zijn verantwoordelijkheden opnemen en de concrete noden van bepaalde mensen afwegen tegen de algemene noden op het vlak van de woonbehoeften. Dat kan men op het lokale niveau het beste inschatten. De wetgeving volstaat om in te grijpen. Op het lokale niveau is men daar erg mee bezig. Het gecreëerde beeld dat de burgemeester niet wil optreden, lijkt me niet correct. Zoals ik de burgemeester ken, wil hij een oplossing, maar zonder bijkomende problemen te creëren. Dit is een erg moeilijke zaak, en men zal er maar met overleg en op basis van respect uitgeraken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

